

Sygn. akt V KK 189/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **K. N.**

w przedmiocie wyroku łącznego,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 1 lipca 2020 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w W.

z dnia 12 września 2019 r., sygn. akt III K (...),

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w (...) do ponownego rozpoznania;**
- 2. wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w (...), wyrokiem łącznym z dnia 12 września 2019 r., K (...), po rozpoznaniu sprawy K. N., skazanego następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Okręgowego w W. z dnia 20 września 2016 r., K (...) zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 marca 2017 r., II AKa (...), za czyn z art. 158 § 2 k.k., popełniony w dniu 21 sierpnia 2012 r., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
2. Sądu Rejonowego w T. z dnia 6 sierpnia 2012 r., II K (...), za czyn z art. 291 § 1 k.k., popełniony w dniu 6 lutego 2012 r., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
3. Sądu Rejonowego w W. z dnia 2 marca 2016 r., V K (...), za czyn z art. 180a k.k., popełniony w dniu 24 lipca 2015 r., na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 40 zł każda, którą postanowieniem tego Sądu z dnia 20 marca 2018 r. zamieniono na karę 25 dni zastępczej kary pozbawienia wolności; na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 87 § 1 k.k. wymierzył skazanemu K.N. w miejsce kar orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach: 1, 2 i 3 karę łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok ten nie został zaskarżony apelacją przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się w dniu 20 września 2019 r.

Kasację od powyższego wyroku wniósł na niekorzyść skazanego Prokurator Generalny. Zaskarżając go w całości zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 85 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 87 § 1 k.k., polegające na wadliwym połączeniu przez Sąd Okręgowy w W. kar zasadniczych pozbawienia wolności orzeczonych w wymiarze po 1 roku i 6 miesięcy przez ww. Sąd (III K (...)) i Sąd Rejonowy w T. (II K (...)) z karą zastępczą 25 dni pozbawienia wolności, na którą została zamieniona kara grzywny, orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w W. (V K (...)), a w konsekwencji wymierzenie kary łącznej 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy ustawodawca na dopuszczał możliwości takiego postąpienia.

Mając na względzie tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasację należało uznać za oczywiście zasadną, a to pozwalało na uwzględnienie jej w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Skarżący trafnie wskazuje, że na mocy art. 85 k.k. łączeniu podlegają kary wymierzone w wyrokach skazujących, a nie orzeczone na etapie postępowania wykonawczego kary zastępcze. Kara zastępcza pozbawienia wolności nie jest bowiem tożsama z karą pozbawienia wolności, o której mowa w art. 32 pkt 3 k.k. oraz w art. 87 k.k.

Interpretacja taka jest jednolicie przyjmowana w orzecznictwie. Przykładowo, w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2017 r., II KK 93/17, wskazano: „kara zastępcza pozbawienia wolności nie podlega łączeniu z którąkolwiek z kar określonych w art. 32 k.k., jednak orzeczenie kary zastępczej nie stoi na przeszkodzie połączeniu kary ograniczenia wolności, w miejsce której orzeczono karę zastępczą, z karą pozbawienia wolności”.

Mając na względzie powyższe, należy wskazać, że zaskarżone orzeczenie Sądu wiązało klamrą wyroku łącznego karę grzywny wymierzoną przez Sąd Rejonowy w W. z dnia 2 marca 2016 r., V K (...), która w ramach postępowania wykonawczego została zamieniona na 25 dni zastępczej kary pozbawienia wolności. To właśnie owa kara grzywny jest w tym przypadku karą, o której mowa w art. 32 pkt 1 k.k. i to ona mogłaby podlegać ewentualnemu łączeniu z innymi karami tego samego rodzaju, bądź podlegającymi łączeniu.

Ustawodawca nie przewidział jednak możliwości łączenia kary grzywny i kary pozbawienia wolności w ramach kary łącznej. Nie są to kary tego samego rodzaju, ani nie podlegają łączeniu na mocy przepisów szczególnych. Podstawy takiej nie przewiduje w szczególności powołany w zaskarżonym wyroku przepis art. 87 § 1 k.k.

W realiach niniejszej sprawy doszło zatem do bezpodstawnego połączenia kar, co stanowiło rażące naruszenie prawa materialnego, a to art. 85 k.k., które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia o karze łącznej.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok łączny i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Orzekając ponownie w przedmiocie wyroku łącznego, Sąd Okręgowy postąpi zgodnie z zasadami regulującymi orzekanie kary łącznej.